

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Krappe arbeidsmarkt: kans of bedreiging?

Presentatie voor de Mind the Future bijeenkomst van de hoofden P&O van de Noorderlink organisaties, Groningen, 1 februari 2007

Prof. dr Jouke van Dijk
Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen
jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl

1 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Overzicht

- Trends op de arbeidsmarkt
- Dynamiek op de arbeidsmarkt
- Krapte op de arbeidsmarkt
- Krijgt u er echt last van?
- Voldoende en betrouwbare informatie?
- Moet/kunt/gaat u er wat aan doen?

2 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

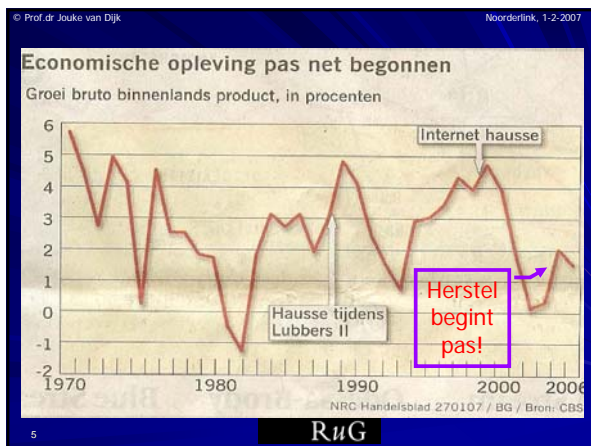
Trends op de arbeidsmarkt

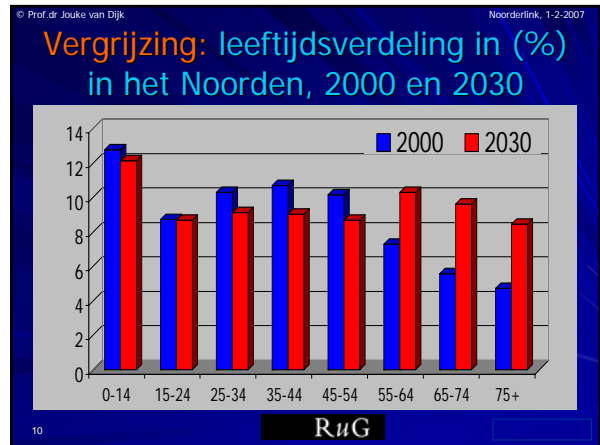
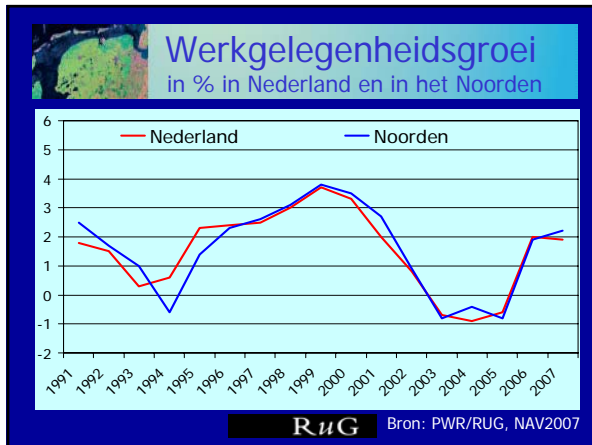
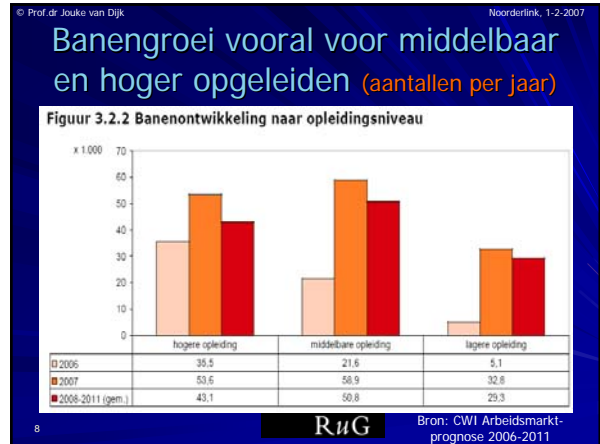
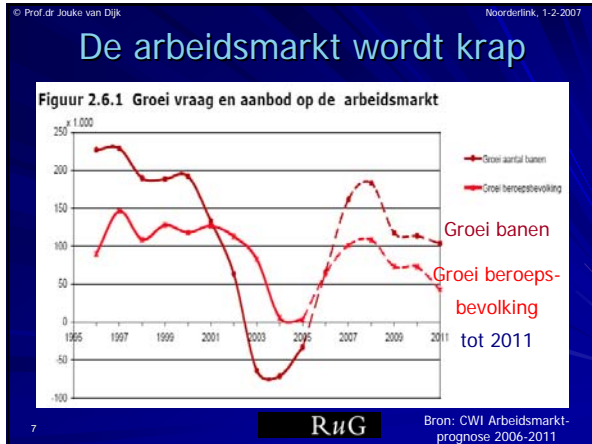
- **Kwantitatief:**
  - Economisch herstel
  - Vergrijzing
- **Kwalitatief: opleiding en beroep**
  - Economische herstructurering: industrie → diensten
  - Kennisintensivering, opleidingsniveau
  - School en studiekeuze: schoolverlaters

3 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

4

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Banen bezet door 50+ (%)	Groningen	Drenthe
Delfstoffen, industrie en nut	24	22
Bouw	20	20
Handel	14	16
Horeca	8	12
Transport en communicatie	21	22
Financiële instellingen	18	11
Zakelijke dienstverlening	15	18
Openbaar bestuur	23	30
Onderwijs	30	29
Gezondheidszorg	21	29
Overigen dienstverlening	19	20
Totaal	20	22

RUG

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Knelpunten naar beroep: Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2007

- Lager en middelbaar niveau:
  - Agrarische beroepen
  - Technische beroepen
- HBO en WO niveau:
  - Technisch
  - Paramedisch
  - Managers
  - Pedagogisch niet, of toch wel? PABO-ers naar de ICT?

RUG

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Braindrain van hoger opgeleiden ?

- Studenten vasthouden geen doel op zich
- Van de WO - studenten komt 40% van buiten het Noorden en 55% gaat buiten het Noorden werken na het afstuderen (HBO ruim 40%)
- Ca. 75% van de economen en de bedrijfskundigen verlaten het Noorden, van de medici maar 35%
- Degenen met noordelijke wortels komen vaak terug als er maar banen zijn (ook voor de partner!)

Carrièreperspectief bieden in Noorderlink verband?

- Traineeship, high-potential programma?
- Baan voor partner regelen?

13 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Verwachte krapte technische beroepen 2007 lager en middelbaar niveau

14 **RuG** Bron: NAV 2007

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Verwachte krapte (para)medische beroepen 2007 lager/middelbaar niveau

15 **RuG** Bron: NAV 2007

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Groei economie heeft effecten op de lonen

16 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Trends

- Economische groei: meer vraag naar arbeid
- Vergrijzing: toename uitstroom
- Schoolverlaters: minder instroom, zeker in bepaalde beroepsgroepen

→ Arbeidsmarkt wordt krap al is er variatie naar beroep en regio

- **Maar:** nog heel veel mensen in de WW, WWB en WAO met flinke regionale verschillen
- Arbeidsmarkt- en HRM-beleid nodig!?!?

17 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Oplossingsrichtingen:

- Flink meer betalen
- Interessante werkgever zijn qua loopbaan, secundaire arbeidsvoorwaarden etc.
- Om-, her-, bij- of opscholing interne arbeidsmarkt
- Buitenlanders aantrekken (Polen, Indiërs) of outsourcing
- Relatiemanagement met ex-werknemers, potentiële werknemers, intermediairs, CWI, UWV
- Investeren in relaties met scholen via stages voor leerlingen en docenten
- Niks doen, het valt wel mee
- Wat kiest U?

18 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Interne vs Externe arbeidsmarkt

- Vacatures: vervanging, uitbreiding, verloop
- **Hebt u dit echt goed cijfermatig in kaart?**
- Vacatures opvullen:
  - Interne mobiliteit (scholing, loopbaanbeleid)
  - Externe mobiliteit (werving/concurrentie)
- Krappe arbeidsmarkt:
  - Bedrijven scholen meer
  - Werknemers wisselen meer van baan
- HRM-beleid ↔ arbeidsmarktbeleid

19 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

20 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Salaris versus kwaliteit van leven

Region	Jaarbeloning	Jaarsalaris	Auto
Groningen	47.648	39.096	40%
Leuwarden	40.291	33.093	18%
Emmen	40.544	36.320	33%
Assen	53.028	42.278	45%
Amstelveen	49.749	39.174	35%
Utrecht	46.787	38.280	34%
Rotterdam	48.475	38.829	33%
Den Haag	49.977	39.443	43%
Maastricht	46.396	38.447	43%

Bron: Computable, 10 november 2006

22 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Indicatoren onbenut arbeidsaanbod in het Noorden

- NWW, CWI oktober 2006 **71.700**
  - 32% ouder dan 50, 18% jonger dan 30
  - 46% VMBO of lagere opleiding
  - 65% langer dan een jaar werkloos
  - 12% in fase 1
- WW-uitkering juli 2006 **40.500**
- WWB (bijstands)-uitkering juli 2006 **36.100**
- WIA/WAO-uitkering juli 2006 **91.900**

Nederland is kampioen deeltijdwerk

22 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Werkloze ouderen hebben weinig kans op de arbeidsmarkt

23 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Werkloosheid (NWW) naar leeftijd januari 2003 – december 2006

24 **RUG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Immigranten?

nu ECONOMIE

Ma 11 september 2006. Het laatste nieuws lees je het eerst op NU.nl

'Tekort aan Poolse werknemers dreigt'

Uitgegeven: 11 september 2006 07:54

AMSTERDAM - Een tekort aan Poolse werknemers dreigt in Nederland. Dat blijkt uit een rondgang van het Algemeen Dagblad langs diverse gespecialiseerde uitzendbureaus. Het tekort zou zich vooral voordoen onder werknemers uit het westen van Polen en zou ontstaan doordat steeds meer landen op de Poolen azen, zoals Duitsland en België.

Bovendien zouden Polen in de buurlanden meer verdienen en zou wervingspersoneel in Polen worden angekocht.

Landbouworganisatie LTO zegt in de krant dat haar leden op zoek moeten naar andere arbeidskrachten. Nederlandse uitzendbureaus verplaatsen nu de werving naar het oosten van Polen. Daar is de werkloosheid hoog. Ook Tsjechië wordt

NIEUWS
 Voorpagina
 Algemeen
 Economie
 Internet
 Sport
 Achterklap
 Beurs
 Weer
 Verkeer
 TV film

25

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Problemen? U kunt zelf veel doen!

- De arbeidsmarkt is zeer dynamisch en dat is zowel een **bedreiging** als een **kans**
- Het probleem lost zich wel op, maar gaat het ten koste van uw bedrijf of profiteert u ervan?
- Breng het probleem duidelijk in kaart en bepaal een strategie
- Het wordt moeilijk voor bedrijven die alleen mannelijke, blanke, jonge werknemers uit de eigen regio willen die nooit werkloos geweest
- Investeer in human capital: ziet uw bedrijf stageplaatsen als een investering of als kosten?
- Werving, scholing en carrièreperspectief verbeteren met **Noorderlink?**

26 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Oplossingsrichtingen:

- Flink meer betalen
- Interessante werkgever zijn qua loopbaan, secundaire arbeidsvoorwaarden etc.
- Om-, her-, bij- of opscholing interne arbeidsmarkt
- Buitenlanders aantrekken (Polen, Indiërs) of outsourcing
- Relatiemanagement met ex-werknemers, potentiële werknemers, intermediairs, CWI, UWV
- Investeren in relaties met scholen via stages voor leerlingen en docenten

27 **RuG**

© Prof. dr. Jouke van Dijk Noorderlink, 1-2-2007

Krappe arbeidsmarkt: kans of bedreiging?

Presentatie voor de Mind the Future bijeenkomst van de hoofden P&O van de Noorderlink organisaties, Groningen, 1 februari 2007

Prof. dr. Jouke van Dijk
 Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
 Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
 Rijksuniversiteit Groningen
jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl

28 **RuG**